

TRANSILVANIA

FŌIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMĂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMANŪ.

Nrulŭ 9. SIBIIŪ, 15 SEPTEMBRE 1893. Anulŭ XXIV.

DAȚI-NE CARACTERE!

Preste cāte-va zile se începe unŭ noŭ anŭ scolarŭ, și institutele de cultură cu puteri întinerite resuscepŭ salutara lorŭ activitate întru luminarea și cultivarea tinerimeii, și prin acēsta întru apropiarea ei de idealulŭ a tŏtă educaȚiunea: de perfecȚionarea ei fizicā, înȚelesuală și morală.

Nu este problema acestorŭ șiruri, a se ocupa de partea fizicā a educaȚiunei, cu tŏte cā ea cuprinde unŭ locŭ de frunte în opera culturēi omenescē. De asemenea vomŭ atinge numai în trecātŭ partea intelectuală, și anume numai întru cātŭ inteligenȚa și simȚemintele conlucră în armoniă la dezvoltarea voinȚei, și prin acēsta la formarea *caracterului*. Căci ce alta este caracterulŭ, decātŭ consolidarea și concentrarea voinȚei într'o unitate de principii! Și decā aceste principii sunt greșite, ba chiar rele, caracterulŭ se arētă hotărîtŭ inclinatŭ spre rēu; ear decā sunt raȚionale, adevērate, morale, bune, atunci caracterulŭ, espresiunea lorŭ, este o lucrare perseverantă întru cele bune: moralitatea personificatā.

De aceste dŏue specii ale caracterului este condiȚionatā fericirea ori nefericirea unui individŭ, precum și a unui poporŭ.

Totdeuna, în ori-ce împregiurări, scŏla are a se nesuși întru formarea caracterului bunŭ alŭ elevilor, căci acēsta este problema ei; dar astăđi în soȚietatea omenescā, în carea

trăim, esă la ivelă o mulțime de impregiurări, cari cu îndoită serioșitate ne impun datorița, de a căuta cu totdeauna în fața lor, spre a pute apere influința lor asupra caracterului, a cunșce bunătatea ori răutatea lor, și astfel a le se întâmpina cu simpatia ori antipatia.

Sunt o serie de principii, cari înțelepții tuturor poporelor, din toate timpurile, le-au proclamat de bune, de sfinte, de voință a dumnezeirei. Indienii și Chinezii, Egiptenii și Evreii, Grecii și Romanii convin întru a glorifica adevărul și dreptatea, trezvia, cumpetul, constanța, iubirea patriei și a națiunii, probitatea, ospitalitatea, eroismul întru apărarea țerei sale, a nemului se și altele de asemenea valre.

Ear contrariile acelora: minciuna și nedreptatea, beția, rapiditatea, desfrnarea, tradarea patriei sale și a poporului se și c. l. toți deopotrivă le condamnă, le combat, le timbrează de viții și crime, și se silesc a apăra încă pe copiii lor de apropierea lor. Și precum în toate timpurile și la toate poporele, așa și astăzi cultura și știința tuturor celea le iubesc și recomandă, cestele le uresc și le resping.

Ar fi un ce forțe trist și semn de vedită decadință, când d. e. într'o țară principiile bune și rele s'ar confunda, cele rele ar cuprinde locul celor bune, ba cele bune s'ar combate, s'ar timbra și s'ar pedepsi ca crime, ear cele rele s'ar lăuda, s'ar mări, ba s'ar remunera. Pentru o parte a țerei una lege, pentru cealaltă alta, ar fi nedreptatea privilegiată. Una limbă a se impune poporelor de alte limbi, ear apărătorii limbei lor materne a se declară de agitatori și inimi ai țerei, ar fi schimonosirea firei și a adevărului. Unui popor a se versa cu amândouă mâinile din vistieria țerei pentru toate trebuințele, reale ori și numai închipuite, celuilaltă se celoralte a nu se da nimic, ba a li se lua și ce au avut din moși-strămoși, ar fi o răpire mascată. Unui popor a-i fi toate iertate, celuilaltă a se opri până și întrunirile economice și culturale, ba cele școlare și bisericesci, — egala îndreptărire a cetățenilor ar fi lovită în față.

Triste aparințe cu adevărată. Dar și mai tristă, cândă acele principii false degenerază în pasiuni desfrânate ale plebei, și năvălesc în liniscea camerei școlare, sub titlul celū mincinosū de cultură și filantropiă se infurișează și în sanctuarulū familiei, ba uită chiarū și de sfințenia și inviolabilitatea caselorū consacrate cultulū divinū. Atunci principiile cele bune, adoptate de tôte popórele culte din lume, sunt lăpedate, călcate în picioare, și loculū lorū îlū ocupă principiile cele rele și condamnable.

Preafirescū lucru, că aceste principii nefericite producū neconținutū totū fapte de felulū lorū. Se remănemū la scólă, factorulū principalū alū culturēi. Bărbați de scólă, chiămați a fi felinarele culturēi, stingū felinarele și în întunereculū noptii dau rēsboiū luminei și culturēi. Ba cei chiămați a fi conducători drepti și binevoitori în calea culturēi, ajungū la pretensiunea cea monstruósă și absurdă, cu carea ne întâlñirămū chiarū în țilele acestea, că în scólele popórelorū de altă limbă ale țerei *trebuie sē se pună învătători, cari nu știu limba școlarilorū*. Și de-și propunerea irrațională nu s'a priimitū tocmai în forma acēsta bālțată, totuși se hotăresce în respectiva adunare de „bărbați ai scólei“, a se cere dela guvern, *ca limbile materne ale scólelorū se facă locū limbēi oficiale a statulūi*. Va se țică: unū poporū se nu mai fiă aceea, ce l'a făcutū Dumneșeū, ci aceea ce voiesce egoismulū omenescū!

În adevērū triste aparințe! Dar ele devinū și mai triste, ba revoltătóre de totū bunulū simțū, cândū atari fapte necualificabile suntū urmările unorū miserabile denunțiațiunii, venite dela nisce fiī rētăciți ai popórelorū lorū. Pasiunea deslănțuită proclamă de trădători pre cei-ce aperă drepturile, dumneșești și omenesci, ale popórelorū conlocuitoare. Unū fiū alū perđarei, care pentru treișeci de arginți vinde pre mama sa, se proclamă de eroū și se încarcă de cununī. Altulū asemenea lui, care totū pentru bani dela stăpăniī seī grămădesce minciuni preste miciuni și insulte preste insulte, se remunerēză cu ranguri și titluri.

Față cu aceste privelisci repulsive, cultura ne impune stricta datorință, a ne apăra cu totă serioșitatea și a combate nedreptatea cu armele dreptății, minciuna cu ale adevărului, trădarea cu ale abnegațiunei și sacrificiului, vițiul cu ale virtuții. Acesta o vom face cu cel mai bun succes atunci, decât caracterului celui rău al adversarului vom opune caracterul nostru cel curat și bun, care ne conduce fără șovăire, mai bine a răbda serăciă și bătăi și închisori și persecuțiuni, împreună cu poporul nostru, decât a jertfi la idoli. Eată caracterul cel bun, care în fluctuațiunile cele selbatice ale pasiunei stă ca o stăucă neclătită. Ear efectul atărui caracter va fi, că implinind o datorință sântă, ce avem cătră cultura umană în general și în special a poporului nostru, ne facem demni de iubirea și încrederea lui, inspirăm respect și caracterelor celor slabe și prin esemplul cel bun contribuim la formarea bunului caracter al tinerimei. Atunci putem fi siguri, că fii nostri vor preferi a lupta și a muri, ca și părinții lor, în ceta celor 300 ai lui Leonida, decât a da mâna cu Efialte trădătorul!

Asceptăm dar cu drept cuvânt, ca bărbații de caracter se stringă cu încredere șirurile lor întru aperiarea culturei, carea este lumina și căldura unui popor. Asceptăm, ca întru această salutară lucrare ei se fiă sprijiniți de casa părintescă, de biserică, de soțietate, de toți, cari voiesc binele poporului și popórelor. Asceptăm cu deosebire, ca scóla, resadnița culturei, cultivându în frumósă armoniă puterile trupesci și facultățile sufletesci ale tinerimei, se desvólte simțemintele cele bune, se îndrepte voința, se scóta în lume caractere firme și curate.

Învătători consci de chiámarea vóstră, șilele de grea cercare cu indoită stăruință ceru dela voi: Dați-ne caractere!

Z. Boiu.

SOCIETATEA „PETRU MAIORŪ“.

Amŭ priimitŭ ŝi cetitŭ cu plăcere Raportulŭ generalŭ alŭ societății de lectură „*Petru Maiorŭ*“ a tinerimei române dela universitatea din Budapesta pe anulŭ scolaricŭ 1892/93. Sciindŭ, cu ce viŭ interesŭ urmăresce publiculŭ nostru activitatea ŝi desvoltarea acesteia ŝi a tuturorŭ societățilorŭ nōstre academice, reproducemŭ din raportulŭ publicatŭ următoarele sciri ŝi date, cari vorbescŭ de sine de ajunsŭ.

„De frumoase idei aŭ fostŭ conduși antecesoriŭ nostri, acum 31 ani, cândŭ aŭ înființatŭ societatea „*Petru Maiorŭ*“. Suntemŭ deplinŭ convinși, că singuri se simțiau ei înainte de înființarea societății, întocmai precum singuri ne-amŭ simți ŝi noi astăzi aici în mijloculŭ străinismului ŝi în fața curentului, ce domnesce în întregă țera, dacă n'amŭ avé acestŭ unicŭ focarŭ, menitŭ în generalŭ, a răspândi cultura națională, în specialŭ a stringe legăturile de frăție ŝi colegialitate între tinerii români veniți aici din toate părțile țerei.

Modestŭ a fostŭ începutulŭ societățiiŭ nōstre, modeste sunt ŝi împregiurările, în cari ea se găsesce astăzi. Cu toate acestea constatămŭ, că în măsura micilorŭ mijloce, de cari dispune, ea progresază în modŭ satisfăcătoriu. Dacă ne gândimŭ la greutățile înființării societății, la pedecile ce i s'aŭ pusŭ în desvoltarea ei, precum ŝi la progresele realizate în butulŭ tuturorŭ acestora, o nespūsă bucuriă ŝi mare speranță pentru viitorŭ umple inimile nōstre. Acestea crescŭ ŝi ne încuragiază cu atâtŭ mai multŭ, cu câtŭ vedemŭ încrederea, stima ŝi iubirea, ce societatea nōstră a dobânditŭ prin purtarea sa de până acum înaintea întregii națiuni, care nici odată n'a întârziatŭ a-i întinde spriginulŭ seŭ atâtŭ moralŭ, câtŭ ŝi materialŭ, cândŭ i-a vedutŭ esistența amenințată. Tinerimea română pururea trebuie să fiă recunoscătoare națiunei pentru căldurosulŭ ei spriginŭ. Acastă recunoscință nu o putemŭ dovedi mai bine decâtŭ împlinindu-ne datoria, ce ni se impune față cu societatea, ai cărei membri ne numimŭ cu atâta mândrie.

Întru câtu ne-amu împlinitu datoria în anulü acesta, iarăși națiunea ne va judeca. Comitetulü își ține de datorie a da socotélă despre activitatea societății în decursulü anulüi scolasticü, la sfêrșitulü căruia ne găsimü acum.

Societatea în anulü acesta a numêratü 39 membri onorari, 29 membri fundatori, 49 membri ordinari și 1 membru ajutătorü.

Cu bucuriä constatämü, că numêrulü membrilorü ordinari în anulü acesta a crescutü cu 10 față cu celü din anulü precedentü.

Pentru resolvarea afacerilorü s'aü ținutü totalü 18 ședințe, dintre cari 2 generale ordinare, 7 generale estraordinare și 9 ordinare.

Societatea urmărindü cu o deosebitä atențiune activitatea acelorü bărbați ai nostri, cari cu abnegațiune și devotamentü lucrözä pentru propășirea neamulü nostru, a aflatü de bine a înregistra în ședința generalä estra-ordinară dela 25 Februariü a. c., între membrii sëi onorari pre p. t. domnü *Z. Boiu*, asesorü consistorialü în Sibiiü, precum și pre dlü *G. Fopü de Bäsescü*, mare-proprietarü, remițendu-le diplomele de membri onorari și priimindü cu bucuriä adresele d-lorü; ear dlü *Coriolanü Brediceanü*, membru onorarü, satisfäcëndü §-lulü 10 din statutele societății, a fostü declaratü în ședința generalä ordinară din 6 Iuniu și de membru fundatorü.

Comisiunea literară, precum și alți membri în anulü acesta încă aü doveditü unü viü interesü referitorü la activitatea literară a societății; ear biblioteca s'a sporitü preste așteptare, consiständü la sfêrșitulü anulüi administrativü din 1410 opuri în 1732 volume.

În starea financiarä a societății de asemenea se constatä unü progresü îmbucurătorü; averea totalä în bani și efecte se urcă la suma de 4,796 fl. 19 cr., mai multü cu 141 fl. 70 cr., de câtü a fostü în anulü trecutü.

Societatea mai dispune încă de 375 exemplare din „Istoria pentru începutul Românilor“ de Petru Maioru. De asemenea se mai găsesc 382 exemplare din tragedia „Horia“ de Ghiță Popu. Prețul unui exemplar din Istorie legată e 1 fl. 10 cr., broșurată 60 cr., iar din tragedie 1 exemplar broșurată 55 cr.“

Acestea sunt în reasumată momentele principale din viața societății „Petru Maioră“ în decursul anului scol. 1892/3.
Vivat! Crescat! Floreat!
Unu amicü.

E MAI BINE A NU CUNÓSCE VIITORULÜ DECÄTÜ A-LÜ CUNÓSCE.

(Disertațiune.)

Care este omul, care nu și-a fremântatü creerulü, pentru a afla ce-ı va aduce ȓiua de mâne? — Care este spiritulü *pesimist* seü *optimist*, care nu a avutü curiositatea a pëtrunde în întunereculü viitorulü?

Care este spiritulü cugetătorü, care când vorbește de realizarea vre-unuiä din planurile sale, nu pune aceea conjunțiune de unü înțelesü misticü, care cuprinde o lume întregä, conjunțiune ce coordinează ȓiua de aȓi cu ȓiua de mâne, óra de acum cu ceea ce vine, aceea conjunțiune, care este *décä*, ce desparte idealulü de realitate, ilusiunea de decepțiune?

Viitorul nostru nu este alt-ceva, dupăcum spunü unii ómenı cu inteligență superiórä, decâtü efectulü causeröru din presentü, după alȓi unü sfatü, o hotärire a provedinței.

Ne întrebämü însä, pe care din aceste dóue trebuie s'ó primimü ca adevëratä? Acéstä cestiune nici odatä n'a avutü unü răspunsü definitivü. Dar motivele pentru cea din urmă suntü neasemenatü mai ponderöse; căci nu exclusivü de omü, ci de o miiä de alȓi factori *afarä de dënsulü* e legatü și condiționatü viitorulü lui.

Totuși omul, scrutătorul de fire, are o curiozitate invisibilă —, curiozitate înăscută, de a-și cunoaște viitorul. — Adeseori îl vedem încercându-l imposibilul, pentru a descoperi secretul, ce nimeni nu l-a cunoscut. Căci cine — își cunoaște viitorul? Nimeni. — Ceea ce ni s'a întâmplat este trecutul, ceea ce ni se întâmplă este prezentul, și *dorința* de a ști ceea ce urmează ar fi *viitorul*. Viitorul este deci un termen, la care nu ajungem nici odată, căci dorul de a-l cunoaște ne frământă neîncetată până la moarte. Ce ar urma însă, dacă am cunoaște viitorul? Forțe lesne de explicat. Zelul, imaginațiunea, ambițiunea, plăcerea, cu care am întreprins întotdeauna acțiunile noastre, ar înceta cu totul; facultățile, care concură pentru a ne îndulci viața, ar slăbi și cu timpul ar dispărea.

Căci, oare cine ar fi omul, care știind că legile viitorului sunt nestrămutate, ar lucra pentru a-și îmbogăți memoria, se uita pentru a lăsa posterității un ce folositor? Dacă am ști de exemplu că ziua de mâine ne este favorabilă, rezultă din natura omului chiar, de a nu întrebuința ziua de azi. — Ear despre celelalte afecte ale inimei nu putem vorbi de câtă cu forțe multă rezervă, pentru că adeseori se întâmplă se prevedem prin inteligență pasul greșit al inimei, și cu toate acestea se nu-l impedecăm, și acesta, numai pentru a satisface poze unele din simțurile noastre cele mai puțin nobile.

Totuși ne este favorabilă a nu cunoaște viitorul, a nu cunoaște surisul și lacrima zilei de mâine; căci viața parte mare nu este dulce, de câtă privită prin prisma iluziunilor. Și ceva curios, ne nascem pentru viitor, trăim, luptăm pentru densul, sperând în veci la o viață — mai bună.

Viitorul deci, conform cugetărilor mai profunde, nu urmează a fi decât realizarea scopului, pentru care am lucrat, fără a perde însă din vedere proverbiul românesc atât de bine știut: „Cum îți vei așterne, așa vei dormi“.

Speranța în Dumnezeu și credința că elu nu uită pe nimeni, se ne lumineze în veci în calea noastră. Și atunci se fim siguri, că cu toate că pentru noi viitorul rămâne *ună punctă de întrebare*, totuși vom fi gata a suferi cu abnegațiune lucrurile neplăcute, ce elu ne rezervă; punându în schimb mai multu prețu pe cele plăcute, care după vederile noastre cele mărginite sunt așa de puține la număr, dar cări adese-ori ne facu se uităm chiaru trecutul cel mai trist.

Conchidem dar din acésta, că omul nu póte scí ce-í va aduce ziua de mâne, — trebuie dar ca fiă-care se lucreze neîncetatú cele bune, cu speranța că va veni unú timpú, cândú planurile, aspirațiunile, dorințele sale vorú fi realizate.

Maria Urechia.

CĂRȚI SCOLARE OPRITE.

Ministrulú r. u. de culte și instrucțiune publică din nou a mai opritú urmátóarele cărți scolare:

1. Gramatica elementară a limbei germane, de *I. Macsimú* și *N. Pilția*. Brașovú 1892.

2. Poetica română pentru cursulú secundarú, de *I. Manliu*, Bucuresci 1890.

3. Principii de literatură, de *M. Străjanú*. Craiova 1892.

4. Istoria universală de *I. Slavici*. Partea II (evulú mediú). Bucuresci 1891.

5. *I. W. Putzger's Historischer Schultatlas*, 17-te Auflage, Bielefeld & Leipzig 1891.

Motivele acestei repețite daunări a scólei române, carea îndoitú simte greutatea ei, precum aflămú din isvorú fórte credibilú, arú fi mai cu sémă, ba aprópe tóte de natură politică. Și anume:

La 1, că s'ar amintí în mai multe locuri de Transilvania și Ungaria, — Franciscú Iosifú s'ar numí împérátú-rege etc.

La 2, că s'ar povestí de o eroină română, carea la 1849, cândú într'unú satú unde rămăseseră numai femeile, căci bărbații toți erau duși în resbelú contra Maghiarilorú, acestea aú

alungatū pre husariī maghiariī, cari voiaū sē între în satū ; apoi arū aduce și din biografia lui Iancu ș. a.

La 3, că aduce o poesiă carea ȃice, că Românulū e persecutatū de Ruși, cari i-aū luatū Basarabia ; de Austria, carea i-a luatū Bucovina ; de Maghiariī, cari îlū persecută din vechime. (Este cunoscuta doină de Eminescu : Dela Nistru pân' la Tissa totū Românulu plânsu-mi-s'a etc.)

La 4, că istoria este scrisă din punctū de vedere românescū, și ca atare nu se pôte da ca manualū în mâna scolaruluī românū din Ungaria. În fine

La 5, că Ungaria este pusă sub titlulū Kaisertum Österreich etc.

Precum se vede dar, recensiuinea nu e făcută de pedagogi și bărbați de scōlă, ci pare-că de vr'unū polițistū, care cotilește prin tôte unghiurile, ca se găsescă ceva, cu ce sē-și pōtă recomanda stăpânilorū „hârnicia“ sa. Dar óre *câți* și *cari* Români stau în consiliulū de instrucțiune alū țerei? *Cui* se concrede recensiuinea cãrțilorū scolare române? Și este óre *scopulū* atãrorū recensiuinei promovarea, ori mai vèrtosū ruinaea scōlei române?

Ba dēcã considerãmū, că reuniunea pedagogilorū maghiariī recomandă ministruluī ne mai auđita regulă pedagogică, a lua mësurile de lipsă, *ca loculū limbei materne în scōlele nemaghiare sē-lū cuprindă limba maghiarã*, enigma este deslegatã : *volnicia declarã, resbelū rațiunei, întuneculū luminei!*
Unū dascãlū.

DELA ACADEMIA ROMÂNĂ.

Sub auspiciile Academiei aū eșitū : *Analele Academiei române*, seria II, tomulū XV, 1892—1893. Partea administrativă și debaterile. Bucuresci, Carolū Göbl, 1893.

Dimitriu Cichindealū, date noue despre viața și activitatea lui. Discursū de recepțiune de Iosifū *Vulcanū*, cu respunsū de A. *Urechia*. Bucuresci, Carolū Göbl, 1893.

Dlă Gr. *Tocilescu* a fostă esmisă din partea Academiei române la congresulă archeologică englezescă din Londra, unde la 2/14 Iulă vorbi despre valurile romane din Dobrogea în comparație cu cele din Englitera. Congresulă alese pre eruditulă academicianulă românulă membru ală seu.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Necrologă. Din Bucovina ne vine trista novelă despre mórtea maresalului țerei și consiliarulă intimulă alulă Maiestății Sale, *Alecă Baronulă Vasileo*, care la 8/20 Augustulă a răposatulă la moșia sa Berhometulă. Reposatulă a fostulă unulă distinsulă dignitarulă alulă țerei și unulă fiulă zelosulă și credinciosulă alulă poporuluiă seu, care nu lipsia nici cândulă din primulă șirulă alulă consultătorilorulă și conducătorilorulă aceluia. Ne asociămulă numărulă celui mare alulă stimătorilorulă lui și-ă dicemulă din adenculă inimei: Fiă-ă țerăna ușoră și memoria binecuvântată!

— La 17/29 Augustulă a răposatulă în Brașovulă *Artemiulă Feneșanulă*, profesorulă la scóla comercială și reală gr. or. rom., în anululă 46. alulă vieței și 19. alulă activității profesorale. Onóre memoriei lui!

— La 15/27 Augustulă n. a reposatulă on. protopopulă și parochulă gr. cat. alulă Gherlei *Andreiulă Antonulă* în etate de 63 ani.

— *Anunciulă funebrealulă — fatalulă.* Din incidentulă morții canoniculă gr. cat. românulă *Eusebiulă Cartice* din Gherla, Ven. Capitululă trămisese la unele foă române anunciură în limba maghiară. Reprobată această procedere, dd. respectivă aulă escusat'ó cu aceea, că numai din eróre s'aulă trămisulă la foile române anunciură maghiare, căci de acestea s'aulă tipăritulă numai câte-va „pentru autoritățile străine și capitulele rom. catolice“. „Gaz. Tr.“ combate și acestulă actulă ca unulă semnulă de servilismulă. Și cu dreptulă cuvântulă. Căci cineulă va respecta limba ta, decă tu însușulă o nerespectezi? Și cine te va respecta pre tine, decă tu nu ții nimiculă la demnitatea ta? —

— *Pedagogiă nouă.* În adunarea de estimpulă a inspectorilorulă scolară regnicolară, unululă Dr. Neményi (óre mai nainte cum l'ă chiamatulă?) a propusulă, ca sē se schimbe actualulă planulă de învățământulă alulă scólelorulă poporale, și în locululă limbei materne îndată dela începutulă sē se ia de basă în scólele nemaghiare limba maghiară. Ear altululă, Bánhegyi, merse și mai departe, propunendulă, ca prin scólele nemaghiare sē se pună învățătoră, cară nu sciulă făr' limba maghiară.

Va se dică, învățătorii se vorbescă într'o limbă și scolarii într'alta. — În adevăr nouă Pedagogia! Apoi mai dică cineva, că nu ese de aici cultura orientului european!

— *Fundațiunea Gojdu*. Comitetul administrativ al fundațiunei Gojdu a fost întrunit în Sibiiu dela 16—20 Augustu (28 Aug. — 1 Sept.). Stipendiile votate pe anul scolar 1893/4 facu :

cele vechi	46	cu suma de 13,100 fl.
cele noue	28	cu suma de 5,450 „
tacsele pentru	24	rigorosanți cu 2,000 „

În totalu . . . 20,550 fl.

— *Demonstrațiunile și tumulte de stradă din Oradea mare*, făcute de plebea maghiară de acolo, au fost îndreptate asupra tuturor locuitorilor români, dela Episcopu până la țeranu, ba s'a estinsu și asupra scólelor și bisericilor române. Ansa mai de aprópe la acelea a datu pamfletul unui preotú renegatú, care a denunțatú ca crimă orí-ce mișcare de vieță românească. Înșelători și înșelați, unul p'altulú ve degradați! —

— *Scóla română de fete în Oradea-mare*. Înregistrămú cu bucuria, că societatea română din Oradea-mare, ce se înființase la 1881 în scopulú adunării de mijlóce pentru deschiderea unei scóle de fete acolo, și-a reinceputú activitatea în acéstă direcțiune. Mijlócele, de cari dispune, trecú ceva preste 6000 fl. Dorimú bunú succesú în afacerea acésta de mare însemnătate pentru frații nostri din părțile Bihariei; fiá ca ei s'e urmeze câtú mai curéndú pre frații din Brașovú, Sibiiu, Blajú, Aradú etc., pe unde vedemú înflorindú atari scóle fórte necesare pentru cultura poporului nostru.

— *Bărbați și femeile*. În Europa se aflá de presentú aprópe 171 milióne bărbați și aprópe 175 milióne femei; țerile cele mai bogate de femei sunt: Norvegia și Portugalia: 1091 femei la 1000 bărbați; cea mai s'eracá Bosnia: 895 femei la 1000 bărbați.

— *La congresulú archeologicú din Londra*, ce se va deschide la 1 Augustu a. c., România va fi reprezentată prin d. Gr. G. Tocilescu.

— *Casurile de nascere și de mórte în Ungaria*. Dupá o statisticá edată de Dr. I. Roth, în Ungaria nascerile suntú mai multe, decâtú în alte țeri; cáci d. e. în Francia vinú pe 1000 suflete 25.4, în Englitera 33.9, în Germania 38.6, în partea austriacá 39.7, ear în partea ungará 44. Din contrá însé și mortalitatea copiilorú este mai mare în Ungaria, decâtú în țerile numite; și așa se

póte dice, că Ungaria are în proporțiune cei mai mulți copii și cei mai puținii bătrâni.

— *Restaurarea vechei metropolii din Tergoviste.* La 1/13 Iuliu a. c. s'a serbat în vechia capitală a Munteniei cu frumoasă solenitate punerea petrei fundamentale la rezidirea vechei mitropolii, carea în cursul timpului se ruinase. După descrierea făcută în „Fóia diecesană“ din Caransebeșu de un „Bănățianu“, mitropolia proiectată se face după un plan cu biserica cea mare, ce se zidesce în Craiova, și cu câți-va metri cuadrați mai mare, de cum a fost zidirea cea vechiă. Actul religios l'a sêvêrsit În. P. S. Mitropolit-Primat Ghenadie, însoțit de Dl. ministru al cultelor Tache Ionescu, de oficialii administrativi, militari etc., O nouă dovédă despre laudabila îngrijire, ce se dá din partea fraților nostri conservării monumentelor istorice.

— *Conferința națională din Sibiu,* ținută la 11/23 și 12/24 Iuliu, a fost cercetată de preste 200 delegați, o mulțime importantă de popor din Sibiu și împregiurime, ba din totă țera, și aproape din toate țerile locuite de români (1 chiar din Basarabia). Lucrările conferinței aparțin terenului politic; ceea-ce din punct de vedere cultural nu putem trece cu vederea, este purtarea cea serioasă și démnă a poporului adunat în număr de mai multe mii, precum și firma solidaritate dintre inteligență și popor, ambele prevestiri de un venitoriu mai fericit al poporului nostru. —

— *Bancă nouă românească.* În Vistea inferióră, comit. Făgărașului, s'a înființat o bancă nouă cu numele „Olteana“. Capitalul de fundare e 10,000 fl., aproape totu încasat deja.

— *Monument cultural.* În Cetinje s'a serbat la 15/27 Iuliu a. c. cu mare solenitate aniversara 400 dela înființarea primei tipografii slave-sêrbesci, carea se dice că s'a fundat la 1463, adecă fiindu Gutenberg încă în viêtă. Tipografia stă încă și se pestréză ca monument cultural.

— *La universitatea c. r. din Cernăuți* au fost în semestrul de véră 1892/3, 308 studenți, și anume: la facultatea teologică 60, la cea juridică 203, la cea filosofică 24 și la farmaceutică 21. După limba maternă: Germani 134, Români 94, Ruteni 40, Slovaci 24, apoi 3 Cechi, 5 Sêrbi, 1 Rus și 4 Armeni. După confesiune: 124 greco-orientali, 4 armeno-orientali, 97 mosaiçi, 55 rom. catolici, 18 gr. catolici, 6 arm. catolici și 5 evang.-luterani.

— *Promoțiune cu laudă.* La universitatea din Berna a doctorisat în filosofie profesorul din Bucuresci Emanuil Grigoroviță,

obținându prin unanimitate promoțiunea de Doctor în filosofie „magna cum laude“.

— *Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina* a adus în ultima sa adunare generală concludul, ca să se adune și să se pestreze toate publicațiunile scriitorilor români bucovineni. Concludul foarte momentos și recomandabil pentru toate societățile noastre literare și culturale.

— *Congresul studenților din România* se va ține la 5—8 Septembrie în Buzeu.

— *Fondul Pavelianu*, întemeiat de P. S. Eppu al Oradei-mari Michailu Pavelu pentru interesele culturale ale diecesei, în urma unei năue donațiuni de 29,000 fl. a ajuns la cifra de 480,000 fl. —

— „*Kotecz*“ și „*Cotețu*“. Întrerupem pentru un moment seriozitatea, ce datorim chiamărei noastre, pentru de a face loc unei observări ridicule, însă caracteristice pentru împregiurările din țera noastră. Într'o foiă maghiară, ce ese într'unu ținut aprăpe curat romănescu („*Alföld*“ din Arad) un smintit impută profesorilor din Beiușu, că „valachiséză“ numele scolarilor, făcendu pre un scolaru, care mai nainte se scria „*Kotecz*“, să se scriă acum „*Cotețu*“. — Locul, ce l'arū merita un astfel de scriitoru seū mai bine „*guițăoriu*“, care pretinde a se scrie numele romănescu cu ortografia străină, i l'arū scī areta cu degetul orī-ce țeranu romănu.

— *Doi preoți*. Preotul gr. cat. din Genieta *Eugeniu Venter* era espus în foi maghiare ca unulu, care pentru simțemintele sale maghiare are se suferă din partea Eppului seū Pavelu, ca și altu preot Adalbert Pitucū, care combate limba și cultura poporului seū. Preotul Venter declară acum prin aceleși foi, că faimele acele sunt fără temeiu, că elū e romănu, cu numele și cu inima, că respinge cu dispreț timbrul renegatismului și nu voiesce a sta pe un nivelu cu Pitucū. — În adevăr rēu nume și-a făcutu cestu din urmă, și e de dorit, ca se nu afe nici un imitatoru.

— *Societatea dōmnelor romăne din Bucovina* are aprăpe în toate locurile mai însemnate din țera filiale. Una din acestea, cea din *Storojinețu*, s'a înființat de curēndu și a ținut la 12/24 Augustu a. c. adunarea sa constitutivă, alegēndu presidentă pre baronésa *Eufrosina de Hurmuzachi*. Înteresantū e, că dupacum comunică în adunare ilustra presidentă, încă fericitul Aronū Pumnulū făcuse planul de a înființa o reuniune a femeilor romăne, cu scopu de a crea un internat romănu pentru fete. Urāmū și nou înființatei filiale celū mai bunū succesu. —

— *Donațiune generoasă.* Societatea „Școala română” din Bucovina a priimit ȳilele acestea o donațiune de 20,000 fl., oferit ȳ de preotul ȳ din Rușii Moldoviȳei *Vasile Coc ȳrlă*, cu scop ȳ de a se infinȳa ȳn Suceava un ȳ internat ȳ pentru elevii rom ȳni dela gimnasiul ȳ de acolo.

— *Pensionat ȳ rom ȳn ȳ de copile ȳn Cern ȳuȳi.* Dna *Aurelia* v ȳd. *Piȳoșii* anunȳă deschiderea unui pensionat ȳ de fete ȳe ȳn Cern ȳuȳi. Acela va cuprinde deja ȳn anul ȳ 1893/4, 6 clase; instrucțiunea se va face strict ȳ dup ȳ plan ȳ, limba de propunere ȳn sc ȳl ȳă și de conversațiune ȳn internat ȳ va fi cea rom ȳn ȳă; solvirea lunar ȳ pentru interniste 26 fl., pentru esterne 5 fl. Dup ȳ „Gaz. Buc.” intitulu ȳ are cele mai bune prospecte.

— *Școala de lucru din Brașov ȳ* a dnei *Maria Bel ȳ* se va ține și ȳn anul ȳ scolar ȳ 1893/4, d ȳndu-se feteilor ȳ instrucțiune ȳn cusut ȳ, chindesit ȳ, țesut ȳ, spelat ȳ, c ȳlcat ȳ și t ȳte lucrurile femeesci. Pe l ȳng ȳă ac ȳsta fetele pot ȳ cerceta sc ȳlele de or ȳ-ce fel ȳ de acolo.

— *Iubile ȳ de 50 ani ȳ preoȳiei.* Parochiul ȳ din R ȳd ȳuȳi și Archipresbiter ȳ staur ȳfor ȳ *Ioan ȳ Mandrila*, a serbat ȳ la 22 August ȳ jubileul ȳ de 50 ani ȳ preoȳiei sale. Clerul ȳ și poporul ȳ din oraș ȳ și din ținut ȳ, direg ȳtorii locale, diferite reuniuni, ȳntre cari și a d ȳmnelor ȳ rom ȳne din Bucovina, n ȳ-au lipsit ȳ a aduce zelosul ȳ și onorabilulu ȳ iubilar ȳ fericit ȳrile și darurile lor ȳ, Consistoriul ȳ archiepiscopesc ȳ, ȳn frunte cu Em. S. D. Metropolit ȳ Silvestru, i-a tr ȳmis ȳ o adres ȳ de recunoștinȳă, c ȳreia dup ȳ cuv ȳntarea festiv ȳ de P. Teodor ȳ *Patrașu* s ȳ-a dat ȳ cetire din partea Protopresbiterulu ȳ *Tarangul ȳ* din Voloveț ȳ. — Tr ȳieșc ȳ „bunul ȳ lucr ȳtoriu ȳ al ȳ viei lu ȳ Christos ȳ”!

Tot ȳ ȳn ținut ȳ ac ȳsta și-a serbat ȳ jubileul ȳ de 50 ani ȳ preoȳiei și ven. canonic ȳ preposit ȳ din Oradea-mare Teodor ȳ *K ȳv ȳry*, fost ȳ mul ȳi ani profesor ȳ și director ȳ gimnasial ȳ ȳn Beiuș ȳ. Gratu-l ȳrile n ȳstre!

— *Desp ȳrțemintele Asociațiunei.* ȳnregistr ȳm ȳ cu bucuri ȳă, c ȳă desp ȳrțemintele Asociațiunei ținu cu frumoșe rezultate, materiale și morale, adun ȳrile lor ȳ, și c ȳă prin buna ȳnțelegere dintre conduc ȳtorii sei poporul ȳ nostru p ȳte gusta din dulc ȳța cultur ȳei sale proprie chiar ȳ și prin ținuturi, unde ac ȳsta p ȳn ȳă ac ȳum p ȳrea un ȳ ce imposibil ȳ. Avem ȳ ȳn vedere, ȳntre altele, adunarea din S ȳbad ȳ, cercul ȳ M. Oșorhei ȳ, ținut ȳ la 20 Iuliu ȳ n., carea a decurs ȳ frumos ȳ și a f ȳcut ȳ o impresiune pl ȳcut ȳ ȳn popor ȳ. ȳnainte cu Dumnezeu!

CEI DOI AMICI.

Purtatü de dorü în depärtäri,
 Amiculü cum sosesse,
 La grópa unü scumpü amicü
 O lacrimä jertfesse,
 O lacrim', unü adâncü suspinü,
 O caldä rugäciune,
 Ca fruntea celui adormitü
 Eternulü s'o 'ncunune.

Şi re'ntornändü cu ochiulü greü,
 Unü viforü ilü cuprinde,
 Şi 'ntr'unü abisü prundosü, petrosü
 Pämëntului ilü vinde;
 Şi cândü îi sarü într'ajutoriü
 Drumariü, trecëtorii,
 Şi-lü scotü ca p'unü cadavru mutü,
 Îi scutură fioriü.

Ear sufletulü amiculü
 Din plaiulü fericirei,
 Alérgä, sbórá şi-a ajunsü
 La tronulü preamärirei.
 „Pärinte, unü sufletü luptä greu,
 Se vinä, se remänä;
 O lasä-lü încă pe pämentü,
 În patria betrânä.

Prezenäa lui o cerü plângëndü
 Soäia şi copiiü,
 Vibrarea lui servesce bländü
 Pre moräü şi pre viiü.
 Eu l'amü iubitü, elü m'a iubitü,
 Iubirea e curatä,
 Şi astäqü chiarü o-a doveditü
 Grosóra mea udatä“.

„Elu a cădută căutând spre ceru,
 Cum zaci și tu sub glie;
 Iubirea vóstră e și-a mea,
 Amiculú teu se învie!“
 Atunci în psalmi melodioși
 Erumpe mortu 'ndată:
 „Părinte, îndurarea ta
 E 'n veci nemésurată!“

E. Silvanu.

MULŢEMITĂ PUBLICĂ.

Onoratulú institutú de creditú și economii „*Albina, filiala Braşovú*“, a donatú pe séma *scólei civile de fete cu internatú a „Asociaţiunei transilvane“ în Sibiiú*, ca mijlóce de învăţământú 8 (optú) maşine de cusutú. Unú darú mai potrivitú și mai frumosú nu se putea face scólei nóstre pentru acum.

Subsemnata direcţiune își ține de plăcută datorință, a esprima generosului donatorú și pe calea acésta sincera sa mulţemită.

Sibiiú, 26 Augustú 1893.

Dr. I. Crişianú,
 directorú.

FONDULŪ GEORGIŪ BARIŢIŪ.

On. Comitetú alú Asociaţiunei transilvane prin concludulú seú dela 9 Maiú n. a. c. a creatú intru pia memoriă a preşedintelú seú *Georgiú Bariŷiú* unú fondú, din care se se acórde premii pentru produse literare și se se creeze locuri libere pentru eleve în internatulú de fete alú Asociaţiunei.

Spre scopulú colectărei pentru acestú fondú s'aú distribuitú la despărţeminte și la particulari unú numărú corespundătoriú de apeluri și liste.

Aceste liste au început a intra la comitet, și conformă concludului luat ele se publică în organul Asociațiunii, cu acea rugare din partea redacțiunii, ca eventualele erori de nume, sumele contribuite ș. a., ce s'arū străcura în publicațiunile acestea, cei interesați se binevoiască a le reclama aici.

Începem cu *lista Nr. 1*, a gremiului Comitetului, carea este cea următoare:

Dr. Ilarionu Pușcariu 50 fl.; Baronu Urs 50 fl.; Parteniū Cosma 20 fl.; I. Hannia 10 fl.; I. Papiu 5 fl.; Nicanoru Fratesiu 5 fl.; Z. Boiu 5 fl.; Dr. Corn. Diaconovich 10 fl.; Onoriu Tilea 15 fl.; Mateiu Voileanu 5 fl.; Iosifu Sterca Șuluțiu 10 fl.; Ioanu V. Russu 10 fl.; Nicolau Toganu 5 fl.; Ioanu Crețiu 2 fl.; Dr. Amosū Frāncu 5 fl. — Suma 157 fl.

Lista Nr. 500. Colect. dlū Parteniū Cosma: George Pop de Băsești 100 fl.; P. Lucuța în Sibiu 10 fl.; Ioanu Lințu din Caransebeș 3 fl. 50 cr.; Alecsandru Lebu 10 fl.; „Albina“ institutū de creditū și de economii în Sibiu 200 fl. — Suma 323 fl. 50 cr.

Lista Nr. 503. Colect. dlū P. Cosma: Iosifu de Orbonașu în Orăștie 1 fl.; Gavrilu Davidu în Orăștia 1 fl.; Ioanu Lazariu în Orăștia 1 fl.; Dr. Erdélyi în Orăștia 1 fl.; Laurianu Bercianu în Romosu 5 fl.; Dr. Silviu Moldovanu în Orăștia 2 fl.; Petru Truca în Vaidei 1 fl.; Ioanu Roșu în Turdas 2 fl.; David Avramescu în Orestiora de susu 1 fl.; Vasiliu Sintionu în Castău 50 cr.; Boteanu Ioanu în Bințintu 50 cr.; Dumitru Iosifu în Beriū 1 fl.; Avram Mihaila în Romoșelū 1 fl.; Nicolau Dubleșu în Romoșelū 1 fl.; Stefanu Popu în Orăștie 50 cr.; Ionuțiu Stefanescu în Cugir 50 cr.; B. Herlea în Cugir 50 cr.; P. Vlad în Orăștie 1 fl.; Nicolau Popoviciu în Orăștie 1 fl.; Nicolai Pareu în Orăștie 1 fl.; Ioanu Munteanu în Orăștie 1 fl.; Nasta Avramu în Romoșelū 50 cr.; George Bogdanescu în Romosu 1 fl.; D. Avram în Romoșelū 1 fl.; Ioanu Filimonescu în Grădiște 50 cr.; Alecsandru P. Lemeny în Borșa 1 fl. 50 cr.; N. N. 50 cr. — Suma 29 fl. 50 cr.

Lista Nr. 10. Colect. dlū D. R. Cordescu, director la liceulū „Lumina“ în București:

Daniil R. Cordescu 20 lei; Dumitru Stănescu 2 lei; Ioanu Clinciū 2 lei; I. Oltescu 2 lei; P. Stroescu 1 lei; G. Coman 2 lei; N. Colceag 1 lei; Lupu Antonescu, 10 lei; Dim. Leca 1 lei; Mihail V. Codrescu 1 lei; Dumitru Mateescu 1 lei; F. Robin 1 lei; Nicolae Crăciunescu 1 lei. — Suma 45 lei.

Lista Nr. 514. Col. dlă P. Cosma: Ludovică Simoană, obl. a inst. „Iulia“ 50 fl.; Petru Rusu 1 fl.; M. Cetațiană 1 fl.; Alexandru Silasi 1 fl.; I. Bozacu 1 fl.; Iosifă Costină 1 fl.; Ștefană Colceriă 2 fl.; T. Iustiană 2 fl.; Augustină Aldea 1 fl.; P. Podăbă 1 fl.; Dr. Georgiu Prunea 1 fl.; Ioane Ponteă 40 cr.; Ioană Moldovană 1 fl.; Vasiliă Suciă 1 fl. — Suma 64 fl. 40 cr.

BIBLIOGRAFIA.

Istoria biblică în folosul școlilor populare. Cu 10 ilustrații după Biblia ilustrată de G. Doré. Prețului: legat 30 cr. broșat 25 cr. Sibiu, editura și tiparul tipografiei arhidieceșane, 1892.

Istoria bisericășcă pentru școlile populare. Prețului: legat 35 cr. Sibiu, editura și tiparul tipografiei arhidieceșane, 1893.

Catechismul religiei ortodocșe resăritene pentru școlile populare, de Dr. Petru Barbu, Caransebeș tipografia și librăria diecesană, 1893. Prețului 20 cr.

Raportul general al societății de lectură „Petru Maioră“ a tinerimii române dela universitatea din Budapeșta pe anul școlastic 1892/93. Proprietatea societății, tiparul „Institutului tipografic“ în Sibiu. (Cuprinsul raportului îl aducem la altă loc).

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 293/1893.

Procesul verbal

al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporulă română, luat în ședința dela 27 Iuliu n. 1893.

Președinte ad hoc: Ioană Hannia, membru al comitetului. Membrii prezenți: Partenie Cosma, Z. Boiu, Dr. C. Diaconovich, I. Creșu, I. Simonescu, N. Togană.

Secretari: Dr. A. Frăncu.

Nr. 134. Se prezintă raportul cu data pres. 4 Iuliu n. al dlui Z. Boiu, secretariu I al Asociațiunei, în calitate de substitut al delegatului comitetului, despre esamenele finale pentru anul școlastic 1892/93 dela școla de fete a Asociațiunei, din care se vede, că:

a) esamenele au decurs în regulă, după programa statorită și au fost cercetate de un public numeros român și străin,

ear la examenul din istoria universală a fost de față și dnul inspector reg. de școle E. de Trauschenfels;

b) rezultatul examenelor a fost preste tot multemitor, și s'a distins mai ales elevele din clasa IV civilă;

c) corpul didactic și-a împlinit în cursul anului cu zel datorințele, simte însă necesitatea instituirii unei noue puteri didactice;

d) la cursul complementar au fost însușate 13 eleve, dar regulat l'au cercetat numai 3 și la examen au fost numai 5; prin urmare ar fi de lipsă dispozițiunea, ca elevele înscrise să solvască didacticul, să cerceteze orele de instrucțiune și să se supună unui examen, fiind-că la din contră cursul acesta nu va putea avea rezultatele dorite;

e) se simte necesitatea de a se pune la dispozițiunea școlii două sale pentru bibliotecă, muzeu fizical și sale de musică.

— Se ia act, cu acel adaos, că cesțiunea înmulțirii salelor se va rezolvă în merit după ce comisiunea numită sub p. 96 al procesului verbal delă 9 Iuniu a. c. își va prezenta raportul, ear cu privire la susținerea și condițiunile cursului complementar se va decide după-ce corpul didactic își va fi precisat părerea sa în cauză. (Ex. Nr. 251/1893).

Nr. 135. Direcțiunea școlii civile de fete a Asociațiunei înainteză prin hârtia cu data 6 Iuliu n. cererile directoarei internatului Elena Petrașcu și a învățătorului ordinar Dr. V. Bologa pentru acordarea cuincuenalelor prevădute în decisiunea comitetului cuprinsă sub Nr. 87 al procesului verbal delă 18 Martiu 1891.

— De ore-ce decisiunea comitetului delă 18 Martiu 1891 a ficsat emolumentele, și între aceste și cuincuenalele puterilor didactice delă școla civilă de fete cu internat a Asociațiunei numai cu începerea delă anul scol. 1891/92, cererile directoarei internatului și a învățătorului ordinar Dr. V. Bologa nu se pot încuviința. (Ex. Nr. 253/1893.)

Nr. 136. Se cetesce hârtia direcțiunei despărțământului XXI (Năsăud) al Asociațiunei, prin care în conformitate cu decisiunea anterioară a comitetului acesta e rugat să statorască terminul adunării generale pentru 27 Augustu n. 1893.

— Comitetul statorcesc terminul adunării generale din anul curent, ce se va țină la Năsăud, pentru zilele de 27 Augustu st. n. și zilele următoare și ficsază programa:

Duminică, în 15/27 Augustù:

I. *Parastasù pentru fericitul de piã memoriã președinte George Barițiu.*

II. *Ședința I-a cu următórea ordine de ñi:*

1. Deschiderea ședinței prin presiuliù ordinarù la 10 óre a. m. în localulù, ce se va destina spre acestù scopù.
2. Raportulù generalù alù comitetulù despre activitatea sa în decursulù anului 1892 dimpreunã cu conclusele aceluia.
3. Alegerea unei comisiunii de 3 pentru esaminarea raportulù generalù și a unei comisiunii de 3 pentru esaminarea rațiociniului pro 1892 și a proiectulù de buget pro 1894.
4. Exmiterea unei comisiunii de 3 pentru încassarea de taxe dela membrii vechi și dela cei cari se vorù înscrie de noù.
5. Insinuarea propunerilorù și a eventualelorù interpelãri.
6. Raportulù comisiunei de înscrieri.
7. Cetirea eventualelorù disertațiunii.

Luni, în 16/28 Augustù:

III. *Ședința II-a cu următórea ordine de ñi:*

1. Deschiderea ședinței la 9 óre a. m.
2. Verificarea procesulù verbalù alù ședinței I-a.
3. Raportulù comisiunilorù esmise în ședința I-a.
4. Alegerea președintelui, cassarului și eventualù a altorù funcționari ai Asociațiunei pentru restulù periódului 1893—1895.
5. Cetirea eventualelorù disertațiunii.
6. Defigerea loculù pentru viitórea adunare generalã.
7. Dispozițiunii pentru autenticarea procesulù-verbalù alù ședinței a II-a.
8. Încheerea ședințelorù adunãrei generale.

În legãturã comitetulù decide, ca în programã sã se înregistreze observarea, cã eventualele disertațiunii au se fiã prezentate presiuliului Asociațiunei în scrisù cu 8 ñile înainte adunãrei generale. (Ex. Nr. 255/1893.)

Nr. 137. Rugarea vëduvei Maria Bogorinù și a ficei sale Aurelia cu data pres. 11 Iuliù n. 1893, pentru dóue posturi de îngrijitóre în internatulù de fete alù Asociațiunei.

— Se trãmite la direcțiunea scólei civ. de fete a Asociațiunei spre competentã afacere. (Ex. Nr. 258/1893.)

Nr. 138. Stipendistulù Asociațiunei Georgiù Vasiù, absolventù alù clasei VII a gimnasulului reg. de statù din Sibiiù, își

justifică prin atestatul înaintat în 11 Iuliu n. a. c. sporul făcut în studii în anul scol. 1892/93. Din atestatul prezentat se constată un progres multemitor.

— Se ia act. (Ex. Nr. 259/1893.)

Nr. 139. Stipendistul Asociațiunei Elisei Mezei, teolog în cursul al II-lea al seminariului „Anderianu” gr. or. din Sibiu, își justifică prin atestatul înaintat în 14 Iuliu n. 1893 sporul făcut în studii în cursul anului 1892/93, și cere să i se lase stipendiul și pe anul viitor scol.

— Constatându-se din atestatul prezentat un progres multemitor, cererea stipendistului E. Mezei se încuviințează. (Ex. Nr. 261/1893.)

Nr. 140. Dl. Nicolaș Bejanu, învățător în Varadia, cere să i se comunice decisiunea definitivă în privința disertațiunilor sale pedagogice înaintate pentru tipărire și remunerare.

În legătură dl. Dr. C. Diaconovich, însărcinat prin decisiunea cuprinsă sub Nr. 68 a procesului verbal del. 29 Aprile de a censura operatul, își înaintează raportul, din care se vede, că stilistica disertațiunilor nu e aptă de tipar și ar. recere o prelucrare amenunțită, apoi ar. fi de lipsă rectificarea mai multor părți ale opului, manuscriptul e de totu voluminos, și tipărirea lui ar. pretinde spese considerabile, pe cându de altă parte opul, fiindu de specialitate curat didactică, s'ar mărgini la unu cercu forțe restrinsu de cețitori.

Din aceste considerante și față cu modestele mijloce ale Asociațiunei, destinate pentru tipărirea de cărți, domnul Dr. C. Diaconovich propune, a nu se încuviința tipărirea opului pe spele Asociațiunei.

— Comitetul decide, că nu se află motivat a încuviința cererea dlui N. Bejanu.

Nr. 141. Academia ces. și regiă din Viena trimite pentru biblioteca Asociațiunei următoarele publicațiuni:

Sitzungsberichte philos. histor. Classe, Band 127 și 128.

	{	Abthlg. I.	1892	Nr. 7—10
" math. naturw. Classe		" II. a)	1892	" 7—10
		" II. b)	1882	" 7—10
		" III.	1892	" 7—10

Denkschrift math.-naturw. Classe Band 59 Register Nr. XIII.

— Se ia act cu mulțemită și se constată, că bibliotecarul a adeverit primirea. (Ex. Nr. 266/1893.)

Nr. 142. Rugarea dnei Maria Reou, veduvă preotésă în Sibiiu, pentru scutirea de didactru pe anul școlar 1893/94 a fiicelor sale Valeria, Aurelia și Elena, eleve ale scôlei civile de fete a Asociațiunei,

— se predă direcțiunei scôlei civile de fete a Asociațiunei pentru a-și da părerea. (Ex. Nr. 267/1893.)

Nr. 143. Cererea direcțiunei scôlei civile de fete cu data pres. 19 Iuliu a. c., ca să se asemneze în contul subvențiunei pe anul școl. 1893/94 suma de 130 fl. v. pentru cumpărarea și pregătirea spre conservare pe earnă a unor produse pe sēma internatului.

— Se încuviințază, și suma de 130 fl. v. a. se asemnază la cassă spre plătire, în contul subvențiunei pe anul școl. 1893/94, avēndu direcțiunea de a-și așterne la timpul seū rațiociniul. (Ex. Nr. 268/1893.)

Nr. 144. Se presintă cererea dlui I. Popoviciu, cu data 18 Iuliu, să se întocmescă la cuartirul seū închiriatu în casa Asociațiunei o culină corespundătoare.

— În vederea lipsei unor noue sale la scōla civilă de fete comitetul nu încuviințază cererea dlui I. Popoviciu, și cassarul Asociațiunei, dl L. Simonescu primesce însărcinarea de a abdice locuința pentru 1 Novembre 1893. (Ex. Nr. 269/1893.)

Nr. 145. Se presintă cererea dlui Petru P. Herțea, învțătoriu în Fürmėnyes, cu data pres. 21 Iuliu n. 1893, ca să i se acorde unu ajutoriu de 50 fl. spre depunerea examenului de cualificațiune pentru scōlele poporale superiōre și civile.

— Nedispunēndu Asociațiunea de mijlōce cu asemenea destinațiune, cererea dlui P. P. Herțea nu se pōte încuviința. (Ex. Nr. 270/1893.)

Nr. 146. Direcțiunea despărțemētului XXI (Năsēudu) alu Asociațiunei transilvane prin hărtia cu data 15 Iuliu 1893, înaintază suma de 35 fl. ca tacse încassate dela membrii ordinari, cu cererea să li se trimită fōia „Transilvania“ pe 1893, încātu aru mai fi numeri disponibili.

— Primirea sumei de 35 fl. se adeverește, și organulu Asociațiunei „Transilvania“ se va trimite membrilor, cari și-au achitatu tacsele pe anul 1893 acum, încātu voru mai fi numeri disponibili. (Ex. Nr. 271/1893.)

Nr. 147. Direcțiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei înaintéază prin hârtia cu data 14 Iuliü 1893, cererea comitetului esecutivü pentru introducerea luminei electrice în Sibiiü, pentru a se introduce unele date statistice despre actuala luminare în tablele alăturate.

— Se ia actü, că datele cerute s'aü introdusü în table. Ex. Nr. 272/1893.)

Nr. 148. Cererea lui A. Szilagyi pentru esarëndarea caselorü din Vidra de susü, moštenite după fericitulü Avramü Iancu,

— nu se încuviințéază, și dnulü avocatü Dr. B. Preda din Câmpeni va fi a së ruga, së inițieze pași de lipsă pentru o convenabilă închiriare a casei din cestiune. (Ex. Nr. 274/1893.)

Nr. 149. Se presentă cererea lui I. Bianü cu data pres. 23 l. c., ca së i se conferéscă fiului sëu Simeonü, învêțacelü de têmplarü, unü ajutoriü.

— Petentulü se îndrumă la concursulü, ce se va publica la timpulü sëu. (Ex. Nr. 275 1892.)

Nr. 150. Direcțiunea despărțemântului XXXII (D. S. Mărtinü) alü Asociațiunei transilvane înaintéază prin hârtia cu data 17 Iuliu spre revisuire procesulü verbalü alü subcomitetului luatü în ședința dela 17 Iuniü 1893, din care se vede, că

a) se vorü iniția pași pentru popularizarea și întregirea colecțiunei „Date istorice“ privitoare la familiile nobile române;

b) că s'a dispusü colectarea pentru fondulü „George Barițiü“;

c) adunarea generală a despărțemântului se va ținé la 30 Iuliü n. 1893 în D. S. Mărtinü.

— Se ia actü, și cuprinsulü procesului verbalü se apróbă. (Ex. Nr. 276/1893.)

Nr. 151. Direcțiunea desp. XXVII (Cohalmü) alü Asociațiunei transilvane înaintéază prin hârtia cu data 20 Iuliu spre revisuire procesulü verbalü alü adunărei generale, ținute la 16 Iuliü n. a. c., la Merchiașa și cere dispozițiuni pentru trimiterea fôiei „Transilvania“ la membrii.

Din procesulü verbalü înaintatü së vede, că:

a) raportulü subcomitetului și alü cassarului s'aü luatü spre sciință și s'a datü absolutoriele recerute;

b) s'a încăssatū la adunarea generală 37 fl. 50 cr. v. a., tacse dela membrii ordinari. și 12 fl. 40 cr., cotisațiunii dela membrii ajutători;

c) s'a înscrisū unū membru ordinarū și șapte ajutători;

d) s'a decisū, ca adunarea generală viitoare să se țină în Cața.

— Se ia actū despre cuprinsulū procesulū verbalū înaintatū, și se dispune trimiterea fôiei „Transilvania“ la membrii, cari și-aū solvitū ulteriorū tacșele pro 1893, încâtū vorū mai fi numerī disponibilī. (Ex. Nr. 277/1893.)

Nr. 152. Dlū Dr. V. Glodariū, profesorū gimnasialū în Brașovū, cere prin hârtia pres. în 27 l. c., ca cu ocașiunea adunării generale să se espună și să se sorteze o colecțiune de lucruri din bețe, făcute de fiica sa Augusta, instructoră la școlă română froebeliană din Brașov.

— Dlū Dr. V. Glodariū e avisatū, a se adresă cu cererea sa la despărțemētulū Asociațiunei din Năsēudū. (Ex. Nr. 270/1893.)

Nr. 153. Se presintă cererea cu data 27 Augustū 1892 a dlui Iacob Strajanū din Alba-Iulia, pentru unū ajutorū spre perfecționare în arta desemnului și de pictură.

— În lipsa unorū mijlôce de asemenea destinațiunii cererea nu se pôte încuviința. (Ex. 286/1893.)

Nr. 154. În urma raportulū despre grava îmbolnăvire a dlui controlorū N. Frateșū,

— Comitetulū însărcinēază cu agendele controlorului pe dlū membru I. Crețu. (Ex. Nr. 292/1893.)

Nr. 155. Propunerea dlui L. Simonescu, ca fostulū cassarū dlū G. Candrea să fie provocatū a-și presenta rațiociniulū,

— Se priimesce. (Ex. Nr. 295/1893.)

Sibiiū, d. u. s.

În absența vice-președintelui:

Ioanū Hannia m. p.,
membru în comitetū.

Dr. Amosū Frâncu m. p.,
secretariū II.

Verificarea acestui procesū verbalū se conrede dlorū:

I. St. Șuluții, P. Cosma și L. Simonescu.

S'a cetitū și verificatū. Sibiiū, în 9 Augustū 1893.

I. St. Șuluții m. p. P. Cosma m. p. L. Simonescu m. p.

Procesul verbal

luat în ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 16 Augustu n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președinte.
Membrii prezenți: I. V. Russu, Ioană Hannia, Ioană Papiu, I. St. Șuluțiu, P. Cosma, I. G. Popu, Dr. C. Diacovich, Zacharia Boiu secretar I, L. Simonescu cassar, Nicolau Toganu, bibliotecaru.

Secretariu: Dr. Amos Francu.

Nr. 156. Comisiunea numita din partea comitetului prin decisiunea cu data 24 Iuniu a. c. Nr. 254. pentru censurarea rațiociniului școlei civile de fete cu internatu a Asociațiunii pentru anul 1892/3, înaintatu prin direcțiunea școlară, raporteză despre revisuirea făcută, arătându că a aflatu totul în ordine, și propune,
— ear comitetulu decide:

1. Rațiociniulu școlei civile de fete pentru a. 1892/3 se declară revêdutu, aflatu în regulă și aprobatu din partea comitetului și se înainteză la adunarea generală spre revisuire finală și pentru a se estrada absolutoriulu.

2. Pentru achitarea împrumuturilor realizate în decursulu anului se asemnă direcțiunii școlei suma de 1,270 fl., care se va lua din colecta de 1457 fl. 40 cr., întreprinsă anume în scopulu, de a acoperi lipsele școlei.

3. Direcțiunea școlei se îndrumă de nou, a compune și a presenta inventariulu obiectelor, cari aparținū institutulu de școlă.

4. Restanțele neincassabile de 38 cr. din a. 1888/9 și de 36 cr. din a. 1890/1 se scotu din evidență.

5. Restanțele de 24, 19 și de 56 fl., saldul cassei de 32, 12 și restanțele a. 1892/3 de 300 fl., trecu ca percepțiuni în bugetulu a. 1893/4.

6. Direcțiunea școlei se îndrumă să-și achite tôte conturile până la finea anului școlarū respectivū.

7. În privința contulu dubiosu de 9.50 la firma Jikeli direcțiunea școlei se facă cercetare și se raporteze despre rezultatū.
(Ex. Nr. 310/1893.)

Nr. 157. Aceeași comisiune dela Nrulă precedentă ală acestui procesă verbală înaintăză raportulă seă asupra proiectulă de bugetă ală scólei civile de fete cu internată a Asociațiunei, pregătită de direcțiunea scolară pentru anulă 1893/4, și pe basa propuneriloră comisiunei

— Proiectulă de bugetă ală scólei civile de fete cu internată a Asociațiunei pentru anulă scol. 1893/4 se apróbă cu următorele modificări:

A. La erogațiună:

sub titl. I. *a)* și *f)* se se ștergă cuincuenalele de câte 100 fl. ală unui învățatoră și ală directorei. Sumele respective se reducă atunci la 1,800 fl. și 700 fl.

În privința sistemisărei postului pentru a două bonă direcțiunea scolară se facă propunere motivată. Numai după încuviințarea aceleia în principiū se pôte prelimina remunerațiunea pentru atare postă.

În urmarea acesteia pozițiunea de sub titl. I. *k)* se se reducă la 1 bonă și la 100 fl.

La alimentare: titl. II *b)* se se prelimineze atâtea persóne, câte primescă în faptă viptulă în internată, adecă 12 persóne cu o erogațiune totală de 1440 fl.

La servițiū: titl. III. *e)* se se prelimineze numai 2 servitóre câte aū fostă și până acum; pentru a treia servitóre direcțiunea se facă propunere motivată. Pozițiunea acésta se reduce atunci la 120 fl.

La spese de cancelariă: titl. IV se se prelimineze 50 fl.

La mijlóce de învățământă: titl. V *a)* și *b)* se se prelimineze câte 50 fl.

La titlu ală X. se se prelimineze: Contribuțiune cu 14 fl., acésta a fostă cuprinsă până acum în spesele neprevădute, — fiindă ea însă pozițiune permanentă și cunoscută, trebuie preliminară ca atare.

În urma acestoră modificări erogațiunile a. 1893/4 voră face în totală 15,027 fl.

B. La percepțiună să se prelimineze mai înainte de tóte:

Restanța la eleva Aug. Munteană cu 24 fl. 19 cr.

Restanța la eleva Ecaterina Goiană 56 fl.

La titl. III. Tacse se se prelinineze în conformitate cu pozițiunea dela erogațiunii numai 36 eleve à 220 fl. cu percepțiunea totală de 7,920 fl.

Titlul X se se prelinineze: Subvențiune dela Asociațiune: 2,254 fl. 69 cr.

Făcând aceste modificări, totalul percepțiunilor ni se presentă cu 15,027 fl., care sumă se bilanțază cu suma erogațiunilor.

Staverindu-se astfel bugetul, acesta va fi a se înainta adunării generale spre informare. (Ex. Nr. 309/1893.)

Nr. 158. Se presentă rațiociniul cassei Asociațiunii pentru anul solar 1892 pregătit prin fostul cassar, dl G. Candrea cu dată 15 August, cu observarea, că rațiociniul s'a înaintat numai după repețite ursorii, chiar și telegrafice, ear raportul special referitor la rațiocini și la rezultatele obținute încă lipsesce, dar dl G. Candrea a promis, că în scurt timp îl va subșterne.

— Rațiociniul Asociațiunii pe anul 1892 se predă pentru raportare unei comisiuni alese în persoanele d-lor I. St. Șiuluțiu, P. Cosma, L. Simonescu.

Dl G. Candrea e a se provoca, ca în cel mai scurt timp să se înainteze raportul său, care după sosire se va administra în cale presidială numitei comisiuni. (Ex. Nr. 321/1893.)

Nr. 159. Cassariul Asociațiunii dl L. Simonescu presentă proiectul de buget pentru cassa Asociațiunii pe anul 1894 diimpună cu un raport.

Proiectul de buget al Asociațiunii pe anul 1894 și raportul cassarului se trimite la comisiunea numită sub punctul precedent al acestui proces verbal spre raportare. (Ex. Nr. 298/1893.)

Nr. 160. Înainte de a da cetire raportului general despre activitatea comitetului în decursul anului 1892, redactat și presentat prin secretariul II. Dr. Amos Frâncu, dl L. Simonescu în vederea îngrijitorilor vesti primite despre lățirea cholerei, și în considerare, că după informațiunile mai recente mai multe adunări au fost oprite din acest motiv, propune,

ear comitetul din aceleși considerațiuni decide în unanimitate de voturi:

Adunarea generală a Asociațiunii, convocată pe 27. August 1893 și zilele viitoare în Năsăud, se amână pe timp nedeterminat

Nr. 161. Comisiunea numită pentru procurarea portretelor fostilor președinți ai Asociațiunii raportază, că a sosit de la atelierul Urmașii lui Philipp Schäffer din Viena portretele bine executate ale fostilor președinți de piă memoriă, Andreiș bar. de Șaguna și T. Cipariș, cu acel adaus, că prețulu rambursat alu acelora, conformu facturei pres. in 10 Augustu, s'a plătitu la mandată presidială.

Se ia actă, și aprobându-se plățirea făcută, pentru suma de 310 fl., erogată pentru portrete, cassariulu i se dă indemnizare.

Portretele fostilor președinți de piă memoriă Andreiș bar. de Șaguna și T. Cipariș se voru așeza in modu solemnă in sala festivă a școlei de fete cu internatū a Asociațiunei.

Nr. 162. Dlu Dim. Moldovanu, protopresbiteru gr. or. in Sighișora, cere prin hărtia adresată presidiulu cu dată 23 Iuniu nou 1893, se fiă autorisatū a iniția reconstituirea despărțemētulu alu XXI. alu Asociațiunei.

— Comitetulă primesce cu mulțemită ofertulū dlu proto-presbiteru D. Moldovanu și flū autorisază de a iniția reconstituirea despărțemētulu XXI (Sighișora) alu Asociațiunei.

Nr. 163. Se presentă două conturi, unul despre 70 fl., cu dată 10 Maiu a. c., altulă despre 80 fl., cu data 12 Maiu dela anteprenorulu de pompe funebre V. H. Borger in Sibiu despre lucrările decorative, efectuite la casă și in curtea Asociațiunei din incidentulă repausărei fericitulu președinte G. Barișiu.

— Constatându-se, că s'au comandatū lucruri decorative numai in suma de 100 fl. v. a., se asemnază la cassă spre plățire acéstă sumă, ear plusulū de 50 fl. ca pretensiune nemotivată nu se incuviințază. (Ex. Nr. 347 și 348/1893.)

Nr. 164. Se presenta raportulū comisiunei numite in ședința dela 9 Iuniu Nr. prot. 97 spre a raporta asupra cerereș direcțiunei școlei de fete a Asociațiunei pentru inmulțirea salșelor pentru pian și obiectele fizicale ale școlei civile de fete a Asociațiunei, prin care constatându-se, că deschiderea unor noue locale nu este nefcungiată necesară, conformu propunereș comisiunei

— Cererea direcțiunei școlei de fete pentru inmulțirea salșelor nu se incuviințază până atuncea, până nu se va constata necesitatea. (Ex. Nr. 316/1893.)

Nr. 165. Secretariulu I. Z. Boiu presentă raportulū cu data 13 Augustu n. 1893 alu comisiunei numite in ședința din 29 Aprile

n. a. c. sub Nr. prot. 57 în cauza distribuirei premiilor și a tipăririi operelor premiate.

Pe baza constatărilor, referitoare la estensiunea în côle de tipar a manuscriptelor,

— Se decide în conformitate cu condițiunile concursului literar cu data 29 Novembre 1890 Nr. 292:

a) pentru colecțiunea sa de 43 povești se asemnăză la cassă spre plătire dlui I. P. Reteganul ca premiū suma de 144 fl. v. a.;

b) pentru datele colectate prin dlū Titū Budu i se asemnăză autorului la cassă spre plătire ca premiū suma de 96 fl. v. a.;

c) pentru lucrarea „Igiena copilului dela nascere până la anul alū 7-lea a vieții“ se asemnăză dlui autorū S. Stoica la cassă spre plătire ca premiū suma de 100 fl. v. a.;

d) tipărirea se concrede secretarului I. Z. Boiu, care va avē se o ducă în deplinire cu concursulū presiuliū și se raporteze la timpulū seū asupra celorū efectuite;

e) operatele vorū fi a se tipări în tipografia archidieceasană cu prețulū de 16 fl. la cólă în formatū 8°, litere cicero în formatulū obicīnuitū la asemenea lucrări, și anume datele din literatura populară în una broșură, ear lucrarea igienică în alta, și în fine

f) pe fôia tuturor e a se insemna, că lucrările aū eșitū sub auspiciile Asociațiunei și suntū proprietatea exclusivă a aceleia. (Ex. Nr. 327/1893.)

Nr. 166. Dlū P. Cosma presentă lista Nr. 500 a contribuiriilor fondulū „G. Barițiū“ dimpreună cu rezultatulū aceleia în suma de 323 fl. 50 cr. v. a., depusă în libelulū Nr. 11,026/1893 alū institutului de creditū și economii „Albina“.

Din listă se vede că a contribuitū :

1. Dlū George Popū de Băsesci 100 fl. v. a.
2. Dlū P. Lucața din Sibiiū 10 fl. v. a.
3. Dlū Ioanū Lințu din Caransebeșū 3 fl. 50 cr.
4. Dlū Alecsandru Lebu din Sibiiū 10 fl. v. a.
5. „Albina“ institutū de creditū și economii în Sibiiū 200 fl. v. a.

— Se ia actū, și primirea sumei de 323 fl. 50 cr., ca contribuire la fondulū „G. Barițiū“ se adeverece.

În legătură se decide, că rezultatulū listelorū de contribuire pentru fondulū „G. Barițiū“ se se publice și adeverecă în organulū Asociațiunei „Transilvania“. (Ex. Nr. 336/1893.)

Nr. 167. Presidiul notifică, că dl Vasilie Bașota, jude reg. în pensiuie, a trimis sumă de 10 fl. ca rată pro Augustă a. c., a contribuiei sale la fondul „G. Bariu”.

— Primirea sumei de 10 fl. se adevăresce. (Ex. Nr. 301/1893.)

Nr. 168. Secretarul II. raportă, că decisiunea comitetului cuprinsă sub Nr. prot. 97 al procesului verbală dela 9 Iuniu n. 1893, prin care s'a ordonată scrierea unui nou concurs pentru o nouă putere didactică la șola de fete a Asociației în condițiunile anterioră, nu se pôte executa din motiv, că concursule anterioră nu s'au referit la un post de învățator, ci la stipendiul de 500 fl. pentru pregătirea la această carieră, ținută în disponibilitate conform concludului adus în ședința dela 20 Aug. n. 1893. Nr. prot. 100.

— Pentru instituirea unei nouă puteri didactice se crează un post de învățator suplent, remunerat în conformitate cu decisiunea comitetului din 18 Martiu 1891. Nr. prot. 47 cu salariu de 600 fl. și bani de cuartir de 100 fl.

În concursul, al cărui termin se ficsăză cu 30 de zile, afară de calificațiunea cerută prin lege pentru învățatori suplenti, va fi a se cere dela concurenți perfectă cunoșcere a limbei germane în vorbire și scriere ca condițiune absolută.

Nr. 169. Secretarul II raportă, că pentru anul viitor școlastic ar fi a se escrie concurs pentru 10 stipendii à 50 fl., votate prin adunarea generală a acționarilor institutului de credit și economii „Albina” și 4 stipendii iarăși à 50 fl. din donațiunea de 200 fl. a dlui Dr. A. Maniu, pentru elevele adăpostite în internatul de fete al Asociației transilvane.

— Se decide scrierea unui concurs pentru 14 stipendii à 50 fl. pe sēma elevelor adăpostite în internatul Asociației în condițiunile anterioră și cu terminul de 25 Augustă n. 1893.

Sibiu, d. u. s.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p.,
vice-președinte

Dr. Amos Frăncu m. p.,
secretariu II.

Verificarea acestui proces verbal se concrede dloră Ioan V. Russu, Partenie Cosma și Iosif St. Șiluluțiu.

S'a cetit și verificat: Sibiu în 26 Augustă 1893.

P. Cosma m. p.

I. V. Russu m. p.

I. St. Șiluluțiu m. p.

CONSEMNAREA

sumelorü colectate în favorulü scölei civile de fete a „Asociațiunei transilvane“ prin dlü Partenie Cosma.

Iuliü Musta, agentü în Glëmböca 80 fl. 50 cr.; Iosifü Baba, econ. în Ghijasa 1 fl.; Iosifü Cazanü, econ. în Reșinari 1 fl.; Petru Trifa, econ. în Mihasta 4 fl.; I. Popü econ. în Boiulü mare 4 fl.; Dr. G. Ilea, avocatü în Baia de Crișü 1 fl.; A. Berinde, protopopü în Seini 4 fl.; „Perseiü“ bancä în Seini 5 fl. 50 cr.; Floré Rusü, econ. în Uilac 1 fl.; Aug. Chețan, econ. în Reghinü 50 cr.; I. Popä, econ. în Ocna 4 fl. 50 cr.; Teodorü Bona, econ. în Dobra 2 fl.; Ioanü Nistorü, econ. în Dobra 50 cr.; Ioanü Crișanü a lui George, econ. în Lăpugiuilü de josü 2 fl.; Solomonü Nicula, econ. în Vorța 1 fl.; Teodorü Bisonea, econ. în Visca 1 fl.; Martin Bucoviceanu, econ. în Coseșü 1 fl.; George Boge, econ. în Batruia 1 fl.; Iosifü Holdeanu, econ. în Sirbi 1 fl.; Tămnașü Sandu, econ. în Mezö-Band 1 fl.; Samoilä Ciuran, econ. în Armeni 2 fl.; Teodorü Ganea, econ. în Nocrich 1 fl.; Eftimie Boarü, econ. în Agärbiciü 2 fl.; I. Cucuruzü, econ. în Bolvasnița, 1 fl.; G. Anderca, econ. în Välișöra 50 cr.; P. Băciliä, econ. în Petroșnița 1 fl.; G. Stanü, econ. în Jupa 1 fl.; P. Bilcă, econ. în Rugi 50 cr.; Ars. Preda, econ. în Prișanü 1 fl. 50 cr.; Petru Curia, econ. Bucosnița 2 fl.; Agasinü Dragomirü, econ. în Armenișü 50 cr.; I. Lințu, econ. în Verciorova 8 fl.; Avram Grosian, econ. în Ciuta 3 fl.; G. Ladariü, econ. în Glëmböca 2 fl. 50 cr.; Atanasie Popovicü, econ. în Obreza 1 fl.; Mateiü Burdea, econ. în Vaarü 6 fl.; Iuliü Musta, paroch în Glëmböca 6 fl. 50 cr.; Ioanü Cismașü, econ. în Bocșa 2 fl.; T. Maerü, econ. în Relët 1 fl.; Gligorü Suciü, econ. în Baița 1 fl.; I. Cabutü, econ. în Baița 2 fl.; I. Burza, econ. în Bläjeli 3 fl.; I. Moldovanü, econ. în Elisabetopole 1 fl.; R. Munteanü, econ. în Fritua 2 fl.; N. Burgea, econ. în Șeica mare 2 fl.; Ioanü Popü, econ. în Vidra de josü 1 fl.; Iuliü C. Vlăduțü, econ. în Turda 2 fl.; Nic. Codra, econ. în Uiöra, 2 fl.; Ioanü Zugravü, econ. în Vorța 1 fl.; Ioanü Goie, econ. în Vorța 1 fl.; Crăciunü Bota, econ. în Dobva 1 fl.; I. Hödre, econ. în Vorța 2 fl.; Sim. Poplăceanü, econ. în Slimnicü 2 fl.; N. Lazarü, econ. în Mohu 2 fl.; I. Marcu, econ. în Șard 1 fl. 50 cr.; I. Irimie, econ. în Cornețeli 2 fl.; Dem. Popü, econ. în Faragö 2 fl.; T. Nasta, econ. în Baița 3 fl.; Sim. Suciü, econ. în Sorophäza 1 fl. 50 cr.; Gavrilü Rusu, econ. în Köbölbäza 2 fl. 50 cr.; T. Chirilä, econ. în Urișü 1 fl.; „Perseiü“ bancä în Seini 12 fl.; Teofilü Indreș, econ. în Vujașd 50 cr.; I. C., econ. în Sibiiü 2 fl.; G. Roșianu, econ. în Ungureș 1 fl.; Vasile Hotea, econ. în Zlatna 1 fl. 50 cr.; I. Balteșü, economü în Ocna 1 fl.; I. Boharü, econ. în Obreja 50 cr.; Savu Mitea, econ. în Ocna 1 fl.; Niță Toma Bratu, econ. în Ocna 1 fl.; Ioanü Lințü, econ. în Caransebeșü 10 fl.; R. Cranicü, protopopü în Dobra 11 fl.; V. Moldovanü, econ. în Ludig 1 fl.; Z. Șoptereanü, econ. în Majos 2 fl.; Leonü Munteanü, econ. în Zeza 1 fl.; P. Olteanü, econ. în Sängeorgiü 8 fl.; Toda Avramü, econ. în Ludich 8 fl.; Mihaiü Lupu, econ. în Secădate 1 fl.; Ioanü Munteanü econ. în Roșia 2 fl.; Gavriilü Mera, econ. în Biriș 1 fl. 50 cr.; Maria Aldea, econ. în Boiulü micü 1 fl.; I. Moldovan, econ. în Gurghiu 1 fl.; S. Cioloca, econ. în Köher 1 fl.; P. Zbanca, econ. în Toplița 1 fl.; Stefanü Prodea, econ. în Bogatü 2 fl.; A. Neagoe, econ. în Buia 2 fl.; M. Tatu, econ. în Buia 3 fl.; T. Hondea, econ. în Secădate 2 fl.; M. Gävosdea econ. în Apoldulü de josü 2 fl. 50 cr.; N. Cărpinișan, econ. în Rehëü 50 cr.; A. Berinde, protopopü în Seini, 2 fl.; „Persieü“ bancä în Seini 7 fl. 50 cr.; I. Lințu, agentü în Caransebeșü 22 fl. 50 cr.; M. Munteanü, econ. în Alba-Iulia, 1 fl.; Colectanțü prin filiala Brașovü 416 fl. 67 cr. — Totalü 2,785 fl. 17 cr.